

Kunnanhallitus	§ 93	25.04.2016
Sivistyslautakunta	§ 39	19.05.2016

Valtuustoaloite alueellisesta kielikokeilusta/ Hartolan perussuomalaisten valtuustoryhmä

KH 25.04.2016 § 93

Hartolan perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti 14.4.2016 valtuustossa aloitteen alueellisesta kielikokeilusta (liitteenä).

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää antaa valtuustoaloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin.

SIVLTK 19.05.2016 § 39

Asian valmistelija:

Tiina Kotila-Paaso, rehtori-sivistystoimenjohtaja gsm 044-7432369.

Suomen hallitusohjelmassa Osaamisen- ja koulutuksen **Kärkihankkeessa 1: Uudet oppimisympäristöt ja digitaaliset materiaalit peruskouluihin toimenpideohjelma kolmessa on tarkoitus lisätä ja monipuolistaa kieltenopiskelua. Vastuuministerinä on** opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen.

Toimenpideohjelma 3 on selvittelyvaiheessa seuraavasti ministeriön tiedotteen mukaisesti:

”Varhennetun kieltenopetuksen tavoitteena on kieltenoppimisen tukeminen, oppilaiden motivoiminen sekä kielivalintojen monipuolistaminen. Toimenpide mahdollistetaan myöntämällä erityisavustuksia koulutuksen järjestäjille alueellisten kokeiluiden järjestämiseen kieltenopiskelun aloittamiseksi 1. vuosiluokalla ja varhaiskasvatuksessa.

1. Käynnistetään **alueellinen kokeilu** siitä, että aloitetaan **vieraan kielen opiskelu jo ensimmäisellä luokalla**. Erityisavustusta voidaan myöntää niille opetuksen järjestäjille, jotka järjestävät vähimmäisviikkotuntimäärän ylittävää kieltenopetusta siten, että opetus alkaa jo 1. vuosiluokalla ja voi jatkua tämän jälkeen A2-kielen opetuksena perusopetuksen loppuun. Kokeilukouluja valittaessa kiinnitetään huomiota monipuoliseen kielivarantoon, ja harvinaisten kielten tarjonta voi olla yksi avustuksen myöntöperuste. Etusijalle asetetaan usean koulutuksen järjestäjän alueelliset yhteishankkeet, joille on määritelty koordinoiva taho. Kokeilu ei edellytä säädösmuutoksia. Kielikokeilun käynnistyminen 8/2017, päättyy 12/2018.

2. Mahdollistetaan alueellinen kokeilu kielivalikoiman laajentamisesta eduskunnan hyväksymän pönten mukaisesti. **Selvitetään lainsäädännölliset edellytykset alueellisiin kokeiluihin kielivalikoiman**

laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua.

OKM:n osalta on selvitetty mitä lainsäädäntömuutoksia toimintalainsäädäntöön tarvitaan. Lisäksi asiaan liittyy perusoikeuksien toteutumiseen liittyviä selvitettäviä asioita, joita OKM selvittää yhteistyössä oikeusministeriön kanssa. 9/2016 lainsäädännölliset edellytyksen selvitetty, päättyy 12/2018.

Kärkihankerahoitus

2016: -

2017: 5,0 milj. euroa

2018: 5,0 milj. euroa

Yhteensä: 10,0 milj. euroa.

Tämä tarkoittaa, että ennen kuin opetus- ja kulttuuriministeriö ja oikeusministeriö on selvittänyt lainsäädännölliset edellytykset 9/2016, hanke ei etene. Suunnitelma eduskunnalle annettavista opetus- ja kulttuuriministeriön lainsäädäntöhankkeista päivitetään eduskunnan syysistuntokaudella.

Ministeriö valmistelee toimialaansa kuuluvat lait hallituksen esityksinä, sen jälkeen kun lainsäädännölliset edellytykset on selvitetty. Hallituksen esitykset käsitellään valtioneuvoston yleisistunnossa, jonka jälkeen ne ovat julkisia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lakihankkeiden suunnitelma istuntokaudelle 2016 pitää sisällään hallituksen esityksen laiksi perusopetuslain väliaikaisesta muuttamisesta, alueellinen kokeilu kielivalikoiman laajentamisesta eduskunnan hyväksymän ponnien mukaisesti. Hallituksen esityksessä säädetään perusopetuslakiin määräajan voimassa olevat kokeilupykälät, joiden nojalla voidaan järjestää alueellinen kokeilu, johon osallistuvat kunnat voivat järjestää perusopetusta ilman, että oppilaan tulee opiskella toista kotimaista kieltä. Osallistuminen kokeiluun on oppilaille vapaaehtoista. Perusopetuslain väliaikaisen muuttamisen on määrä tulla voimaan 1.8.2017.

Rahoitusta kokeilulle on varattu vuosille 2017 ja 2018. Kokeilurahoituksen hakukriteerit eivät vielä ole lopullisesti tiedossa, koska valmistelu on kesken.

Vastaukset valtuustoaloitteen neljään esitykseen:

1. Hallituksen esitys perusopetuslain muuttamiseksi on valmisteluvaiheessa ja eduskunta käsittelee lakia aikaisintaan syysistuntokaudella 2016, eikä tietoa lupahakemuksen ehdoista ja kriteereistä kokeilulle vielä ole, joudumme odottamaan OKM:n tiedoksiantoa ja ohjeistusta alueellisesta kielikokeilusta.

2. Koska kokeilu alkaa aikaisintaan 8/2017 on vaikea toteuttaa kyselyä vanhemmille, kun ei ole tiedossa mitä eksaktisti kielivalikoimasta voi kysyä.
3. Sysmä ja Heinola odottavat myös OKM:n esityksiä ja ohjeita kokeilusta.
4. Ennen ohjeistusta ja lain voimaantuloa on mahdotonta laatia kielikokeiluesitystä Hartolan osalta ja anoa OKM:ltä lupaa kokeiluun.

Lisäksi voi todeta, että valmisteluvaiheessa on keskusteltu, että ryhmäkokojen pitäisi olla vähintään 12 oppilasta. Jos Hartolassa ikäluokka on 12-18, tarkoittaa tämä käytännössä, että todellista valinnanvapautta ei ole. Jo yhden vieraan kielen ryhmän aloittaminen on haasteellista. Myös etäopetus kielissä peruskoulunsa aloittaville oppilaille on haasteellista. Opetusryhmä tarvitsee joka tapauksessa opettajan mukanaoloa opetustilanteessa myös etäopetusta tai verkko-opetusta hyödyntävässä opetuksessa ja opiskelussa.

Lainsäädännön valmistuttua Hartola selvittää mahdollisuuden osallistua kokeiluun. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnan on varattava vuosille 2017-2018 talousarviossa kokeilurahan lisäksi opetustoimen tuntijakoon lisäresursseja. Opetustoimen tuntijakoa on täydennettävä mahdollisen kokeilun mukaiseksi, jolloin 1.-3. luokkien oppilaiden tuntimäärä kasvaa niillä oppilaille, jotka osallistuisivat kokeiluun. 4.-9. luokilla kielikokeiluun osallistuvien vieraan kielen opiskelu voi jatkua A2-kielen opetuksena. Myös ruotsinkielisen opetustoimen tuntijako tulee täydentää, mutta tuntimäärä kasvaa ainoastaan vuosiluokilla 1 ja 2, sillä toisen kotimaisen kielen opetus aloitetaan vuosiluokalla 3. Tällöin vuosiluokalta 3 eteenpäin vieraan kielen opiskelu tapahtuisi toisen kotimaisen kielen sijasta.

Ennen lopullista päätöstä kokeiluun lähtemisestä, tulee huomioida harvinaisten kielten opettajien määräraharatarve opetuksen jatkamiselle kokeiluaajan jälkeen, kun valtionavustus loppuu vuoden 2018 jälkeen.

Kokeilun aikana kustannusvaikutus on noin 20-25 % lisäys tuntikehyksen kustannuksiin ja vuodesta 2019 alkaen kustannukset jäävät kokonaisuudessaan opetustoimen menoiksi, eli noin 100.000 - 120.000 euroa esityksen tämänhetkisen taustamateriaalin pohjalta.

Rehtori-sivistystoimenjohtajan ehdotus

Sivistyslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto päättää merkitä vastauksen tiedoksi ja pitää vastausta riittävänä ja aloitetta loppuun käsiteltynä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
